

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

Сгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Мардар М.Р.	- проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
Кананихіна О.М.	- проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Волков В.Е.	- д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
Радіонова О.В.	- к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
Купріна Н.М.	- декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
Хобін В.А.	- директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
Сярова А.С.	методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Перегляд студентами документальних та художніх фільмів, які відображають радянський період історії України, відвідування художніх музеїв, у експозиціях яких представлена епоха соцреалізму також відіграє важливу роль у формуванні історичної пам'яті, яка покликана сприяти подоланню наслідків тоталітарного режиму.

Таким чином, процеси забезпечення якості вищої освіти у її гуманітарному вимірі та формування історичної пам'яті є взаємопов'язаними та взаємозалежними.

ПРО ГУМАНІЗАЦІЮ НАВЧАННЯ У ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

А.О. Соловей, О.М. Кананихіна, Т.С. Ботіка

Інтеграція України у європейське співтовариство вимагає все більшої уваги до процесу підготовки та виховання гармонійно розвинених, високоосвічених, соціально-активних, національно-свідомих фахівців, наділених глибокою громадянською відповідальністю, високими духовними якостями, родинними й патріотичними почуттями, здатних бути носіями кращих надбань національної та світової культури.

За сучасних умов перед технічними закладами вищої освіти постало гостре завдання знайти шляхи органічного поєднання професійної підготовки студентів з вихованням гармонійно розвинених фахівців, формуванням в них глибокого наукового світогляду, громадянської зрілості, соціальної активності, високої політичної та моральної культури, інтелігентності. Поєднання гуманістичного виховання з професійною компетенцією майбутніх фахівців - одна з найактуальніших проблем діяльності закладів вищої освіти технічного профілю.

Професійна кваліфікація фахівця повинна включати в себе не тільки професійну майстерність, але й професійну соціалізацію. Вирішення цього питання визначає два основних напрями формування змісту навчання в закладі вищої освіти технічного профілю: по-перше, це формування особистості самого студента, розвиток та активізація його творчості, індивідуальних якостей і особливостей; по-друге - засвоєння ним знань конкретних технологій зі спеціальності, які в майбутньому стануть засобом і змістом його професійної діяльності.

На підставі використання гуманістичного навчання і виховання майбутніх фахівців необхідно забезпечити соціально-відповідальне використання людством досягнень науки, техніки та культури в інтересах сучасних і майбутніх поколінь. Будь-який фахівець мусить відчувати, де починаються моральні аспекти його діяльності і в чому полягає його особиста відповідальність за її результати.

Від гуманізації навчання багато в чому залежить інтелектуально-творчий потенціал особистості. Підготовка майбутнього фахівця повинна спрямовуватись на виховання індивіда як активного і вольового суб'єкта, здатного до самостійних професійних дій.

Гуманістична підготовка буде ефективною, якщо її здійснювати як у період навчального процесу, так і у позанавчальний час. Для організації цієї роботи викладачам необхідно спрямовувати зусилля на те, щоб кожна лекція, практичне чи семінарське заняття мали виховну спрямованість, а викладання будь-якої дисципліни розвивало б у студентів не лише професійні якості, але й сприяло засвоєнню загальнолюдських норм моралі, виховувало почуття патріотизму, громадянської та національної гідності, активну життєву позицію.

Корисним буде також ознайомлення студентів з історичним досвідом розвитку інженерної думки та самої техніки в бік її гуманізації, тобто всезростаючого людського фактору в системі «людина-машина», в залежності від ступеня розвитку людського суспільства. Доречно проводити аналіз цього розвитку, виходячи з досвіду вітчизняних і зарубіжних науковців. Гуманізація навчання означає підсилення орієнтації навчання та майбутньої діяльності фахівця на людину як самоціль і найвищу цінність, на його потреби, духовні та матеріальні інтереси.

Однією з найважливіших форм навчання та виховання студентів є лекція. До найбільш розповсюджених можна віднести такі види лекцій, як тематична лекція, що висвітлює конкретну тему навчальної програми з певної дисципліни; оглядова лекція, що передбачає систематичний аналіз найважливіших наукових проблем курсу; консультативна лекція, що доповнює матеріал оглядової, висвітлює розділи курсу, які викликають труднощі під час самостійного вивчення; лекційний спецкурс, що ґрунтуються на матеріалі науково-дослідної роботи викладача та виходить за межі навчальної програми.

Лекції органічно пов'язані з такою формою як практичне заняття. На практичних заняттях викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентами відповідних завдань. Практичні заняття сприяють глибокому засвоєнню студентами теоретичних проблем, оволодінню науковим апаратом, формуванню у них навичок ораторського мистецтва, уміння аргументувати свої судження, вести наукову полеміку, захищати і відстоювати власну думку. Сьогодні все частіше використовується практика проведення занять на передових підприємствах.

Особливе місце у структурі навчального процесу належить консультації. Виділяють різні форми консультацій - у формі співбесіди індивідуально чи з групами у позанавчальний час.

Практична підготовка студентів здійснюється через навчальні, виробничі, науково-дослідні та переддипломні практики. Практика забезпечує послідовність і безперервність формування умінь і навичок та професійне

становлення майбутніх фахівців. Практика сприяє безпосередньому поєднанню і реалізації теоретичних знань, що отримують студенти, з їх практичною діяльністю. Це дає змогу закріпити і поглибити знання теорії, а також набуті умінь і навичок, необхідних для майбутньої роботи фахівця.

Важливе місце у гуманістичній підготовці фахівців займає розвиток науково-технічної творчості студентів. З цією метою доцільно активізовувати діяльність кураторів, які залучатимуть студентів до науково-дослідної роботи, сумісної винахідницької та раціоналізаторської діяльності.

Популярними і корисними формами гуманістичного виховання можуть бути Дні кафедр, тематичні кураторські години, де студенти знайомляться з викладачами, традиціями колективу, колом наукових проблем закладу вищої освіти.

ПСИХОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ЯК ОСНОВА СОЦІАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОГО І КУЛЬТУРНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА

А.В. Черкаський

Одним з основних завдань реформування системи освіти є цілеспрямований розвиток особистості студентів відповідно до їх інтересів, потреб і індивідуальних особливостей, а також вимог соціуму. Для вирішення цього завдання потрібне забезпечення успішної соціалізації молоді, що вчиться, створення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі і умов для прояву активної життєвої позиції, ініціативи, самостійності, формування навичок здорового способу життя. Студент - це представник специфічної соціальної категорії людей, що готуються до професійної праці, висококваліфікованого виконання функцій фахівця в тій або іншій області діяльності.

Складність, невизначеність і суперечність сучасного соціально-культурного життя викликає значну психічну, особистісну і міжособистісну напругу, особливо у сфері спілкування і спільної діяльності людей. У цих умовах особливу роль грає психологічна культура, стимулююча суб'єктивну готовність використати наявні у особистості і соціальної спільності можливості для вдосконалення себе, свого життєвого і професійного середовища, образу і стилю життя і професійної діяльності.

Психологічна культура в якості предмета прикладних і теоретичних досліджень відокремилась порівняно недавно, хоча термін «психологічна культура» відносно часто і давно зустрічається в спеціальній літературі. До теперішнього часу існують різні концептуальні моделі психологічної культури. Психологічна культура розглядається, і як готовність особистості ефективно вирішувати широке коло повсякденних завдань і виконувати широкий спектр

Технологія використання проектної методики у навчанні іноземних мов на молодших курсах ЗВО	
О.С. Зінченко, С.Я. Маслова, А.В. Руда.....	107
Рекомендації ради Європи щодо вивчення та викладання іноземної мови	
М.Л. Яковлєва.....	109
Застосування когнітивних та креативних методів при вивченні дисципліни «Дизайн об'єктів готельно-ресторанного господарства»	
С.Є. Польова.....	111
Методологія мобільного навчання	
О.О. Ємонакова, В.В. Новосельцева.....	112
Етапи формування готельних мереж як складової туристичного бізнесу	
О.В. Шикіна, С.Г. Ярьоменко.....	114
Особливості викладання циклу біологічних дисциплін для біотехнологів	
Л.В. Капрельянц, Л.М. Пилипенко, Т.О. Велічко, О.О. Килименчук, Н.О. Швець, Л.Г. Пожіткова.....	117
Метод критичного мислення в курсі «Проектування підприємств галузі з основами САПР з КП»	
Т.А. Манолі, Т.І. Нікітчина, Я.О. Баришева.....	117
Шляхи методи залучення студентів до здійснення науково-дослідної роботи	
І.О. Климентьєва.....	119
Дисципліна «Основи наукових досліджень» як обов'язкова складова при здобутті вищої освіти	
С.П. Решта, О.В. Бочарова, О.І. Данилова.....	121
Методика демонстрування пристроїв при вивченні електротехніки	
Т.А. Ревенюк.....	122
Про зміст і структуру викладу курсу Прикладної механіки	
А.Г. Аванес'янц.....	124
Удосконалення методики навчання вищої математики формуванням евристичних навичок	
А.В. Вітюк, В.Х. Кирилов, Н.В. Нужна.....	125
Передумови сталого розвитку закладів вищої освіти регіону	
В.А. Самофатова.....	128
Ключові аспекти щодо підвищення якості вищої освіти	
О.П. Ощепков, С.О. Магденко.....	129
Проблеми перекладання української мовою російських дієприкметників на -щий	
О.І. Южакова, І.В. Лакомська.....	130
Шляхи забезпечення якості вищої освіти	
О.В. Євтушок, Л.А. Бахчиванжи, Р.Р. Значек.....	133
Проблема формування історичної пам'яті у контексті забезпечення якості вищої освіти	
О.Г. Шишко.....	136
Про гуманізацію навчання у технічних закладах вищої освіти	
А.О. Соловей, О.М. Кананихіна, Т.С. Ботіка.....	137